

1. TOPLANTI "OTİZM NEDİR?"

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DERS 1:

OTİZM NEDİR?

DR ANTONIOS VADOLAS
(ÇOCUK VE ERGEN MERKEZİ, YUNANİSTAN)

Dr. IATROU GEORGIOS
(ÇOCUK VE ERGEN MERKEZİ, YUNANİSTAN)

DR İBRAHİM TANRIKULU(GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE)

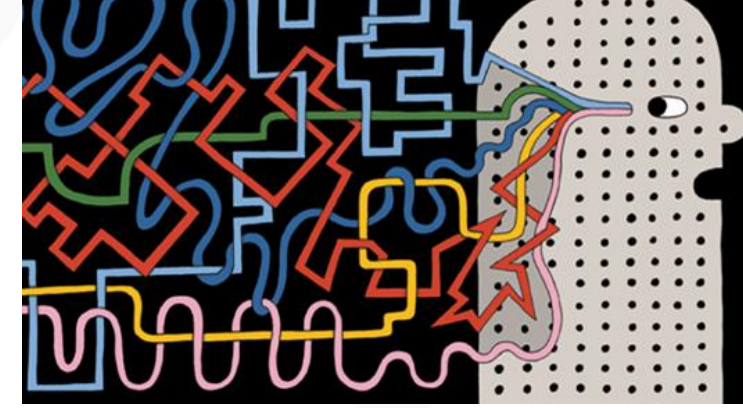
ÖĞRENİM ÇIKTILARI

- OSB'nin ne anlama geldiğini anlamak.
- OSB'nin nörobiyolojik temellerini tanıtmak.
- OSB'deki temel bilişsel süreçleri anlamak.

OTİZM NEDİR?

- **nörogelişimsel** bir bozukluk
- **sözlü ve sözsüz iletişimi ve sosyal etkileşimi** etkileyen ve
- **tekrarlayan hareketler**, ilgi alanları veya davranışlar sergileyen ve
- **duyusal uyaranlara** verilen olağandışı tepkiler.
- genellikle 3 yaşından önce belirgindir
- İletişim, sosyal etkileşim, duyguların tanımlanması ve ifade edilmesi, duyuşal uyaranların algılanması ve bunlara yanıt verilmesi gibi önemli gelişimsel kilometre taşlarının ediniminde **bozukluk veya gecikme**.
- Otizmin **henüz bilinen bir tedavisi yoktur**,
- Mevcut müdahaleler ve destek olanakları, otizmli bireyin ve ailesinin yaşam kalitesini ve refahını artırmanın yanı sıra sosyal katılımı teşvik etmeyi ve damgalamayla mücadele etmeyi amaçlamaktadır.

OTİZM NEDİR?

- Otizme neden olan kesin nörobiyolojik mekanizma hala bilinmemektedir, bu nedenle bir çocuğun otizmi olup olmadığını belirlemek için birincil yöntem davranışsal özelliklerin gözlemlenmesidir.
- Erken tanı, ardından uygun ve yoğun müdahale ile çocuğun küresel gelişimini önemli ölçüde iyileştirebilir.
- **Otizmi olan her çocuk ve ailesi benzersizdir ve diğerlerinden farklıdır!**

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUKLARI

- Geçmişte, Çocukluk çağı otizmi, Çocukluk çağı dezintegratif bozukluğu, Yaygın gelişimsel bozukluklar, Asperger sendromu gibi diğer tanısal terimler, önceki tanısal sınıflandırmalar ve kriterler tarafından dikkate alındığı gibi, farklı otizm formları için kullanılmıştır.
- Çocuğunuz geçmişte bu tanılardan birini almış olabilir.
- **Şu anda kullandığımız terim "otizm spektrum bozuklukları" veya otizmdir.**
-

Otizm Spektrum Bozuklukları veya DURUMLAR:

ANA ZORLUKLAR

- Sosyal etkileşimde bozulma
- İletişimde bozulma
- Sınırlı yinelenen davranış kalıpları, ilgi alanları veya hareket faaliyetleri

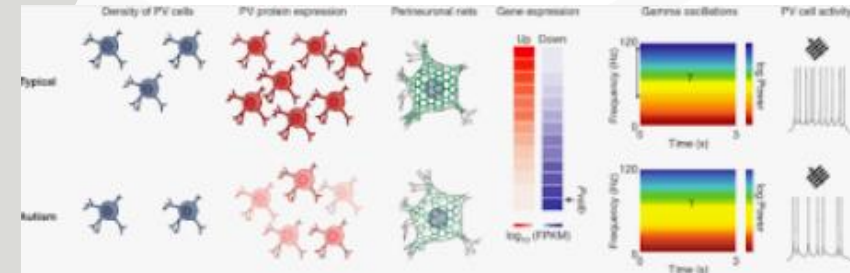
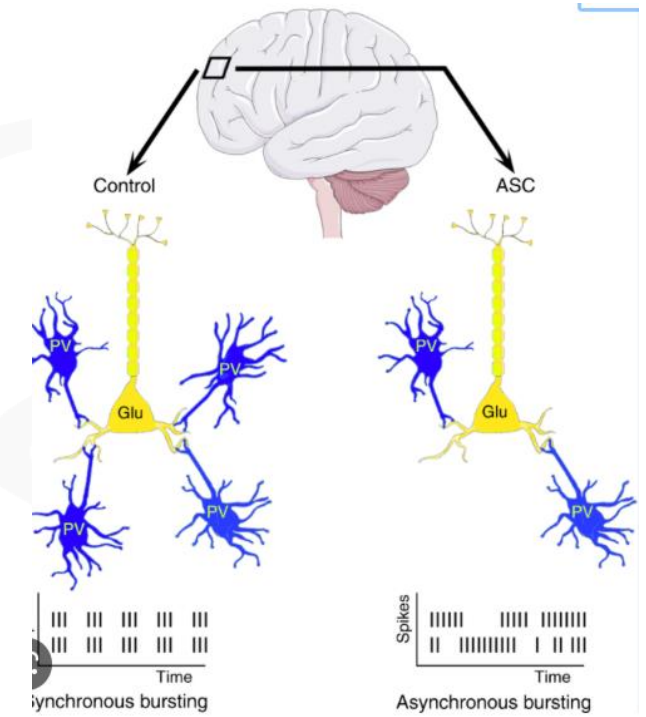
BEYİN ARAŞTIRMASI

- Postmortem ve MRG çalışmaları, birçok büyük beyin yapısının otizmde rol oynadığını göstermiştir.
- OSB'li kişiler ile spektrumda olmayan kişiler arasındaki nöro gelişimsel farklılıklar.
- Atipik beyin gelişimi, spektrumdaki kişilerin "yürütücü işlev" yeteneklerini etkiler. Bunun, OSB'li kişilerin çeşitli ortamlarda başarılı olmalarına yardımcı olmak için gerekli destekler üzerinde doğrudan etkileri vardır.

Bu tam olarak ne anlama geliyor?

OSB teşhisi konmuş bireylerin beyinleri, teşhis konmamış bireylerinkinden farklı bir şekilde «**bağlanmış/kablolanmıştır**».

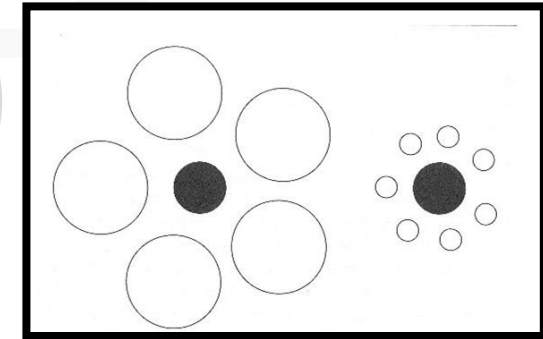
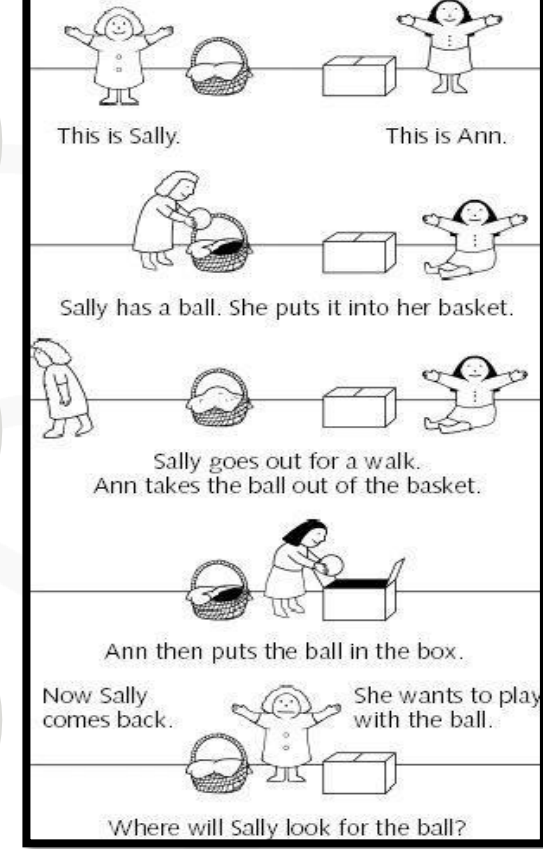
- Diğer araştırmalar **serotonin, dopamin ve epinefrin** gibi nörotransmitterlerin rolüne odaklanmaktadır.
- Kanıtlar ayrıca **genetik, epigenetik ve çevresel faktörlere** de işaret etmektedir.
- Kortikal çalışmalar: beyin lateralitesi, vaka-kontrol durumunun tahmini ve anatomik heterojenlik.

Contractor A, Ethell IM, Portera-Cailliau C. Cortical interneurons in autism. Nat Neurosci. 2021 Dec;24(12):1648-1659. doi: 10.1038/s41593-021-00967-6. Epub 2021 Nov 29. PMID: 34848882.

Otizimli bireylerde bilişsel işlemlerin anlaşılmasına yönelik aşağıdaki teoriler formüle edilmiştir:

- **Bozulmuş Zihin Teorisi**
- Zihin Teorisi, öznel zihinsel durumları, kendine ve başkalarına atfetme yeteneğini ifade eder. Bu yetenek, kişinin kendisinin ve diğer insanların davranışlarını, niyetlerini ve sosyal koşullarını anlaması için çok önemlidir.
- **Zayıf Merkezi Tutarlılık**
- Ayrı ayrı belirli parçalara tam dikkat göstermeden bütünü deneyimleyememe, okumada bağlamı kullanamama.
- **Bozulmuş Yürütme İşlevleri**
- Düşünceleri organize etmede, bilgiye erişmede ve bilgiyi faydalı hale getirmek için bütünleştirmede zorluk. Uygunsuz tepkileri engelleme, organize olma, planlama, karar verme ve dikkati sürdürme gibi becerilerde eksiklikler.
  - Tüm bu teoriler birbiriyle ilişkilidir ve otizmde bilişsel düşünmenin bazı mekanizmalarını açıklar; öznelarasılık gibi.

İTERAKTİF AKTİVİTE

Toplantı 1- Ders 1

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Atipik beyin gelişimi hangi işlevi etkiler?

Yürütücü İşleyiş

Broca'nın alanı

Wernicke Bölgesi

Çoklu İşlev

Otizm genellikle kaç yaşından önce ortaya çıkıyor?

3 yaşından önce

2,5 yaşından önce

4 yaşından önce

4,5 yaşından önce

Referanslar ve Kaynaklar

- Amaral DG, Schumann CM, Nordahl CW. (2008) Neuroanatomy of autism. *Trends in Neurosciences*, 31(3), pp. 137-45
- American Psychiatric Association (2013) *Diagnostic and statistical manual of mental disorders: DSM-5*. 5th edn. Washington, D.C.: American Psychiatric Publishing.
- Baron-Cohen, S. (1989). The autistic child's theory of mind: A case of specific developmental delay. *Child Psychology & Psychiatry & Allied Disciplines*, 30(2), 285–297.
- Baron-Cohen, S., Tager-Flusberg, H., & Cohen, D. J. (Eds.). (2000). *Understanding other minds: Perspectives from developmental cognitive neuroscience* (2nd ed.). Oxford University Press.
- Baron-Cohen S. (2004). The cognitive neuroscience of autism. *Journal of neurology, neurosurgery, and psychiatry*, 75(7), 945–948. <https://doi.org/10.1136/jnnp.2003.018713>
- Frith, U. & Happe, F. (1994) Autism: Beyond Theory of Mind. *Cognition*, 50, pp. 115 -132
- Frith, U. & Hill, E. (2004) *Autism: Mind and brain*. Oxford: Oxford University Press.
- Happé, F., & Frith, U. (1996). The neuropsychology of autism. *Brain: A Journal of Neurology*, 119(4), 1377–1400. <https://doi.org/10.1093/brain/119.4.1377>
- Kenny, I., Hattersley, C., Molins, B., Buckley, C., Povey, C. and Pellicano, E. (2015) ‘Which terms should be used to describe autism? Perspectives from the UK autism community’, *Autism*, pp 1–21.
- Wing, L. (2003) *The Autistic Spectrum: A Guide for Parents and Professionals*. London: Constable and Robinson.

www.cdc.gov

www.autismspeaks.org

www.autism.com

www.autismsociety.org